
V přímém ohrožení

Ken McClure

Steven se vrátil domů jako první. Uvařil si kávu a postavil se s ní k oknu, odkud mezerou mezi domy v protější straně ulice Marlborough Court pozoroval provoz na Temži. Probíhal spořádaně a řízeně, nejspíš v přesném protikladu k tomu, co se dělo na řekách v Kongu. Ohraničení šíření eboly bude v těchto podmínkách znamenat opravdu extrémní úkol. Ještě o tom přemýšlel, když slyšel, že se vrátila i Tally.

„Jak to šlo?“ zeptal se.

„Bylo to trošku zvláštní,“ odpověděla Tally. „Odpoledne jsem byla na jednání o propuknutí eboly a o tom, jak by to mohlo postihnout nás v Británii.“

„Já jsem byl taky na takovém jednání,“ přikývl Steven. Pak jí pověděl, co se dělo na schůzce COBRA. Mínil, že tuhle schůzku svolali hlavně kvůli tisku a v naději, že se tím široká veřejnost ujistí o tom, že vláda Jejího Veličenstva sleduje situaci pilným a bdělým okem.

„Ano, to by mělo vyjít,“ řekla Tally a jazykem vybulila jednu tvář. „Podobně bylo všem londýnským nemocnicím doporučeno, aby prý byly ‚připravené a bdělé‘.“

„Takže co kdybychom se najedli a u toho si vyměnili poznámky?“

„Dobrý nápad.“

Osprchovali se, převlékli do pohodlnějšího oblečení a potom zamířili k čínské restauraci Nefritová zahrada, kam chodili nejraději. Vedle dobrého jídla a jistoty radostného uvítání od extrovertní majitelky, která je vždycky ráda viděla, spočívalo další plus téhle restaurace v tom, že tam z Marlborough Court pohodlně došli pěšky.

„Dobře, tak mi pověz, jak se pokyn ‚být připravený a bdělý‘ dá vyložit v praktickém chodu nemocnice,“ požádal Steven svou partnerku.

„Spousta řečí se vedla o našich špičkových specializovaných jednotkách, které jsou připravené se vypořádat s každou epidemií smrtící nákazy.“

„O kolik pacientů se dokážou postarat?“

„Asi o deset,“ odpověděla Tally.

Na tuto odpověď reagoval Steven významným odmlčením.

„Nezdá se ti to moc, že?“ nadhodila Tally.

„Mně se zdá, že lidi vůbec nechápou pojem epidemie,“ řekl Steven. „Možná je to otázka věku.“

„V tom bys mohl mít pravdu,“ přikývla Tally. „Naprostá většina lidí – nás nevylímá – nikdy žádnou nezažila. Naneštěstí to platí i o lidech, kteří mají pravomoc rozhodovat, a těch, kteří jim radí. Vzpomínám si, jak mi dědeček povídal o tyfové epidemii v Aberdeenu, kterou zažil jako mladý muž. Vyvolalo ji hovězí maso v konzervách z dovozu a nákaza se šířila od jednoho člověka ke druhému jako lesní požár, až byly všechny nemocnice přeplněné a nezbylo než dát do karantény celé město.“

„A to se stalo v dobách, kdy jsme opravdu měli nemocnice specializované na infekční choroby,“ připomenul jí Steven.

„Přesně tak. Teď z nich nadělali luxusní byty a zbyly nám specializované jednotky, které dokážou zvládnout deset pacientů.“

„Absolutně všechno závisí na rychlé identifikaci zdroje potenciální epidemie a jeho okamžitým zvládnutím, jinak by nás ta nemoc mohla porazit.“

„Oficiální stanovisko zní, že nakazit se ebolou není tak snadné,“ řekla Tally.

„To si přečetli v učebnici,“ vyprskl Steven.

Tally si v jeho hlase povšimla zlostného tónu. „Ty s tím nesouhlasíš?“

„Vzpomínám si, že jsme se o tom bavili se Simone, než ji zabili. Vyložila mi to na rovinu. Oficiální stanovisko, které rozšiřují činovníci z ministerstva zdravotnictví, je takové, že ebolou se můžeš nakazit jen v případě, že se dostaneš do kontaktu s tělesnými tekutinami infikované osoby, a tím se snaží vést lidi k víře, že takové nakažení je nepravděpodobné.“

„To je skoro slovo od slova, co jsem se sama učila.“

„Vytváří se tím stejná představa, jakou vyvolávaly fotky, na kterých si princezna Di podávala ruku s HIV pozitivními pacienty, aby ukázala, jak je to bezpečné.“

„Kam tím míříš?“ zeptala se Tally.

„V lidech se tak podporuje přesvědčení, že to stejné platí o ebolě... Předpokládají, že jsou v bezpečí, dokud nebudou mít nechráněný sex s nakaženým člověkem.“

„Aha...“

„Ano, aha...“ přisvědčil Steven. „Jenže s ebolou se to má zásadně jinak – jde o jednu z nejhnusnějších nemocí na zemi. Virus Ebola vyvolává krvácivé horečky a nakažený člověk krvácí ze všech tělních otvorů, dokonce i z očí, a nemocné může postihnout tak silná horečka, že už nedokážou ovládat své chování. Prostor v jejich okolí bude celý potřísněný jejich tělesnými tekutinami. Oblečení, lůžkoviny, přikrývky, podlaha, stěny, dveře... Jakou šanci má sestra, která zápasí s dementním pacientem, že se nedostane do kontaktu s jeho tělesnými tekutinami?“

„Myslím, žeš to řekl docela jasně.“

„Ale úřady se pořád ohánějí starým tvrzením, že nakazit se ebolou není tak snadné.“

„Přesně na tohle tlačili i dneska odpoledne,“ přikývla Tally.

„Simone o těchhle lidech říkávala, že jsou to borci, kteří se naučili plavat jen podle příručky. A jsou dokonale v pohodě až do chvíle, kdy narazí na vodu. Pak se utopí, protože vůbec netuší, jaké to je se v ní pohybovat. Realita se může velmi podstatně lišit od textu v učebnicích, a než se člověk dokáže přizpůsobit..., může být už příliš pozdě.“

„Ještě pořád ti chybí.“

„Mluvili jsme spolu jenom několikrát do roka,“ řekl Steven, „ale vždycky se vyplatilo ji poslouchat, protože měla obrovské zkušenosti z práce v terénu.“ Usmál se. „Nikdy nechápala, proč jsem se vzdal lékařské kariéry, a pořád tvrdila, že doktor je to nejlepší, čím se člověk může stát.“

„Cos jí na to řekl?“

„Odpovídal jsem, že otázka ve skutečnosti stojí tak, proč jsem vůbec vystudoval medicínu. Člověk by k tomu měl mít daleko lepší důvod než jenom dobré známky ze střední školy. Při přijímačkách na medicínu by bylo dobré požadovat, aby uchazeč měl zvláštní sklony pomáhat ostatním, a k tomu vůbec zájem o jiné lidi, protože někteří se pak stanou jeho pacienti. Tohle měla Simone, máš to ty, ale já ne.“

„Jenom se nepodceňuj, Dunbare. Mám dojem, že jsem zaslechla jednoho z tvých někdejších kolegů vojáků, jak vykládá, žeš osobně a pod palbou za-

chránil pár zraněných kamarádů, navíc v situaci, kdy jste nemohli počítat s žádnou posilou.“

„To bylo něco jiného,“ namítl Steven. „Zvláštní operace... to je prostě jiné. Jsi tam s ostatními jako zavřená v bublině, kde se musí jeden starat o druhého, protože jste mimo zbytek společnosti. Tam se až do splnění úkolu žije a přežívá podle pravidel, která si ti vojáci sami zavedou, a potom přijde ta složitější část... Od těchto lidí se čeká, že se znovu automaticky včlení do společnosti a budou se slušně chovat.“

„To asi není jednoduché.“

„Není,“ přikývl Steven. „Někteří hoši to nezvládnou.“

Tally usoudila, že bude lépe tohle téma opustit, a pousmála se. „Dobrá, a teď mi pověz o té schůzce COBRA.“

„Hodně jsem se tam poučil.“

„Opravdu? Takže nešlo jen o cvičení v komunikaci s veřejností?“

„Jak se zdá, objevili jsme nový prostředek proti epidemiím.“

Tally vykulila oči. „Povídej!“

„Peníze.“

Tally se zatvářila zklamaně a poklesla jí ramena. „Peníze,“ opakovala.

„Po poslední epidemii eboly v Západní Africe došlo k založení čehosi, co se nazývá Nouzový protiepidemický finanční fond. Tenhle orgán podporují velké instituce z celého světa. Člení se na dvě části, jednak finanční fond, který má na triku Světová banka a jeho poradním orgánem je Světová zdravotnická organizace, a pojistný fond, jehož kapitál by zpřístupnili investoři.“

„Investoři?“ vybafla Tally. „Chceš říct, že bankéři jsou ochotní vsadit na to, že dokážou zastavit epidemii?“

„Ano, tak se to myslím dá říct. Na boj s hrozící epidemií v Kongu bylo uvolněno dvanáct milionů dolarů, ale ještě víc peněz bude k dispozici pro financování odborných týmů, které mají přijít na to, jak epidemii potříit. Někdo spočítal, že než celý ten špás skončí, mělo by to stát přes padesát milionů dolarů.“

Tally vrtěla hlavou. „Nějak se mi nedaří pochopit, jaký mají finančníci zájem na hrozbě epidemických nemocí.“

„Mně taky ne,“ připustil Steven, „ale počítá se, že epidemie eboly v letech 2014–2016 si vyžádala jedenáct tisíc mrtvých, a než se ji podařilo zvládnout, stálo to tři bilio-ny dolarů, hlavně kvůli tomu, že zpočátku na epidemii vlastně nikdo nereagoval. Tentokrát by ji chtěli utnout už v zárodku.“

„Nebylo by lepší soustředit se na přípravu vakcíny?“

„I to je součástí plánu, to se ví, ale prozatím se musí používat stejná experimentální očkovací látka jako naposled. Mají v plánu kruhovou vakcinaci, prostě očkovat všechny lidi, kteří se vyskytují v okolí nakaženého člověka, aby zabránili šíření viru jinam.“

„Napsané na papíru to dává smysl,“ řekla Tally. „Ale je možné tu vakcínu použít jako léčivo?“

Steven zavrtěl hlavou. „Na lidi, kteří už jsou nakažení, nemá žádný účinek.“

Tally o tom chvíličky mlčky přemýšlela a pak tiše řekla: „Mám z toho hrozně špatný pocit.“

Steven vzdychl. „Nakonec nám nezbude než doufat v co nejlepší výsledek, ale čtyři tisíce dávek už jsou v Kongu, a v téhle chvíli je velká sháňka po všemožných zdravotnících a doktorech, kteří by tam odjeli jako dobrovolníci.“

Přeložil Jan Mrlík